

VÄGLEDAREN

i utbildning och arbetsliv

#1:2026

"UTBILDNINGSSYSTEMET BEHÖVER STARKA LEDARE MED EN MÅNGFALD AV BAKGRUNDER OCH KOMPETENSER"

SIDAN 16

*Fortbildande yrkes-
kurser – förslag på ny
utbildningsform*

SIDAN 38

Innehåll i detta nummer!

- 4** **Studie- och yrkesvägledning**
Studie- och yrkesvägledning har en växande betydelse. Björn Kallin skriver om att vi måste rusta unga för framtidens arbetsliv.
- 6** **Euroguidance konferens i Riga**
2-3 december genomförde Euroguidance en konferens i Riga med fokus kompetensförsörjning och hållbarhet.
- 23** **Vägledarkalendariet**
På årets sista vägledarkalendarium avhandlades olika perspektiv på 2025 års gymnasierreform. Kompetensförsörjning, systematik med Modern Arbetslivsorientering och dimensionering diskuterades i studion.
- 34** **Handleda studenter**
Ta del av en pusselbit i en strategisk modell för handledning av SYV-studenter i Skåne.
- 38** **Yrkeshögskolan**
En ny utredning föreslår en ny utbildningsform
- 52** **Styrelsen**
Anna Karlsson, ny ledamot i styrelsen presenterar sig. Något som hon anser är viktigt är legitimation för SYV.

Framsidan

Elever vid whiteboard i verkstad vid Mälardalens Tekniska Gymnasium

Foto: Maja Brand / Bredda bilden

Rättelser från förra numret

Även Mikaela Zelmerlööv var författare till artikeln "Livslång vägledning för framtidens kompetensbehov"

Artiklen om årets vägledare författades av Jönköping university.

Arade läsare,
 God fortsättning på det nya året – det 51:a i Sveriges Vägledarförenings verksamhet. Ser vi tillbaka på förra årets jubileumskonferens så blev det ”nästan” en succe. Föreläsarna höll hög klass, intressanta frågeställningar, konferensdeltagarna var nöjda och festen var lyckad.

Att jag skriver ”nästan succe” är att det skulle kunnat vara något fler deltagare (även om det definitivt var en ökning jämfört de fyra tidigare åren efter pandemin). I år hoppas jag på fler.

Årsmöte blir det nu i slutet av mars och i anslutning till det ett intressant seminarium om AI. Ni hittar uppgifter inne i tidningen. Detta nummer tar upp en del nyheter inför 2026 inom universitet och högskola, en intervju med en utbildningsledare inom Yrkeshögskolan och en rapport från den Euroguidance konferens som i slutet av 2025 ägde rum i Riga. En sammanfattning från novembers Vägledarkalendarium, krönika från Mikaela, intressant artikel om KRAMI och om faran med att ge AI mänskliga egenskaper som att vara samtalspartner. Ja, vad säger man? Jag vet inte om jag ska skratta eller gråta när det gäller AI eller om jag bara ska acceptera att det är utvecklingens gång?

En ny utbildningsform med nivåindelade yrkeskurser föreslås i en ny utredning som gjorts av Myndigheten för Yrkeshögskolan som ska kunna anordnas inom både gymnasium, vuxenutbildning och yrkeshögskolan. Vad kan det betyda i respektive utbildningsform? Hur som helst intressant sett ur arbetsmarknadens behov av kompetensutveckling. Nu skall regeringen ta ställning till förslaget.

Vi har också fått in tips om att vi bör läsa en SOU-utredning som lagts om rektorsrollen. Tipsen rör behörighetskraven och framför allt det faktum att syv inte blir behörig att söka befattningsutbildningen till rektor, det föreslås att behörighetskravet skall vara lärarexamen. Extra intressant förstås då dagens syvutbildning erbjuder förändringsarbete, ledarskap och organisation för att leda skol- och utbildningsarbete. Syv är sen också behörig att läsa magister- och masternivå inom pedagogik och utbildningsvetenskap samt pedagogiskt ledarskap. Visst låter allt som ett stort missförstånd? Ett missförstånd eller okunskap om grundutbildningen?

Kopplar vi ihop detta med frågeställningen om genomströmningen på universiteten och frågan om spårkurser är relevanta – då blir det ännu fler frågor kring examen, kunskap och kompetens. Påminner då om det jag skrev om kompetensbegreppet inför vår konferens i höstas som lägligt nog hade begreppet kompetens som tema dvs ”varken begåvning eller talang innebär automatiskt att en person är kompetent. Även den som inte har talang inom ett visst område kan genom hårt arbete bli duktig på det. Den mest intelligenta personen är inte heller nödvändigtvis den mest kompetenta inom ett visst område. Det handlar både om VAD du kan och om HUR du utför ditt uppdrag”. En googling på begreppet kompetens fick följande svar:

”Kompetens innebär att ha förmågan att utföra något, gärna med framgång och/eller effektivitet.

Att rent praktiskt kunna utföra eller klara av något innebär inte nödvändigtvis att du har en officiell examen eller kvali-

fikation på området. En examen innebär inte heller per automatik att du bygger kompetens inom ett ämne. Kompetens handlar snarare om hur du kan omsätta den kunskap som en utbildning ger dig till framgångsrika prestationer”

Det är nu dags att prata med er arbetsgivare om den kommande konferensen i oktober. Med andra ord – boka av datumen och reservera en plats för att få inspiration om hållbar vägledning.

I övrigt hoppas jag att ni tar vara på vintern och den kommande våren. Vi har en härlig vinter i min del av landet. Bra med snö och fina skidspår att tillbringa delar av dagen i när det finns möjlighet och nu blir det bara ljusare. Vill därmed önska er en fortsatt härlig vinter och en glad vår innan det är dags för vårt digitala årsmöte. Till sist vill jag även uppmuntra alla att skicka in bidrag, berättelser, projekt eller sådant ni går och tänker på. Kort eller långt eller bildokumentation, allt är välkommet - det är ju medlemmarnas tidning!

Agneta Söderlund
 chefredaktör

Rusta unga för framtidens arbetsliv – vägledningens växande betydelse!

TEXT: BJÖRN KALIN FOTO: PRIVAT

Arbetslivet förändras i snabb takt. Digitalisering, automatisering och nya kompetenskrav gör att dagens elever möter en framtid som är både full av möjligheter och svår att överblicka. I den verkligheten blir studie- och yrkesvägledningen en allt viktigare del av skolans uppdrag.

Studie- och yrkesvägledning handlar inte längre om att informera om utbildningar och yrken. Det handlar om att utveckla elevernas valkompetens – förmågan att förstå sig själva, sina alternativ och de strukturer som påverkar deras val. Forskning visar att elever som får arbeta kontinuerligt med valkompetens utvecklar större framtidstro och bättre förmåga att fatta genomtänkta beslut.

Men valkompetens skapas inte i ett enskilt samtal. Den växer i mötet mellan elever, lärare och studie- och yrkesvägledare. När studie- och yrkesvägledning integreras i undervisningen, när arbetslivskontakter kopplas till ämnesinnehåll och när framtidsfrågor blir en naturlig del av skolans vardag stärks elevernas förståelse för både sig själva och omvärlden. Det är också så likvärdigheten ökar – när alla elever får tillgång till samma möjligheter att utforska sin framtid.

För att detta ska bli verklighet krävs tydliga organisatoriska förutsättningar. Skolledningen behöver förankra studie- och

yrkesvägledningen i skolans styrning och göra den till en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det handlar inte om att lägga mer på en redan pressad personal, utan om att organisera arbetet smartare och mer samordnat.

Samtidigt behöver elever rustas med framtidskompetenser: kritiskt tänkande, problemlösning, digital förståelse och förmågan att anpassa sig när förutsättningarna förändras. Det är kompetenser som inte bara hjälper dem att välja rätt väg – utan också att våga välja om när livet kräver det.

När studie- och yrkesvägledning ses som en strategisk del av skolans utveckling stärks elevernas möjligheter att möta ett arbetsliv i förändring. Genom långsiktigt och samordnat arbete kan skolor skapa en kultur där framtidsfrågor, valkompetens och omvärldsförståelse vävs in i undervisningen och blir en naturlig del av elevernas lärande.

Det är så vi rustar unga för framtiden – inte genom att förutsäga den, utan genom att ge dem verktygen att navigera i den.

“

Valkompetens skapas inte i ett enskilt samtal. Den växer i mötet mellan elever, lärare och studie- och yrkesvägledare.

Vägledning i Litauen

TEXT & FOTO: KARIN ASPLUND

Justina Babusyte-Jociene arbetar med finansiering ESF (Europeiska Socialfonden) som projektledare för ett projekt som erbjuder gratis vägledning till alla över 18 år. Projektet öppnade i Vilnius för allmänheten i april 2025 men all service är webbaserad och man erbjuder inga fysiska möten.

Justinas bakgrund är utbildning inom social service och började arbeta som volontär med unga utanför (det som kallas NEET's, Not in Employment, Education or Training). Därefter har hon arbetat med invandrarfrågor och att ta emot flyktingar från Ukraina. Hon arbetar inte direkt med vägledningssökanden utan ansvarar för planering, anställa personal, kompetensutveckling och andra ledningsuppgifter och kallas aktivitetsexpert.

Vilka utmaningar ser hon för de närmaste åren?

Landet har en åldrande befolkning vilket är en utmaning, sedan är det immigrationen - ska de få komma med hela familjen eller ska de få komma och arbeta och sedan åka hem? Litauen behöver immigranter för att klara arbetsmarknadens behov. Hon upplever att det är svårt för människor i landet, man upplever en stor osäkerhet med hoten från Ryssland och situationen i USA. Språket är också en utmaning, varje företag rekryterar själva men en ny lag säger att det är litauiska som ska gälla överallt.

Hur ser ungdomarnas intresse för att söka sig till yrkesutbildning ut?

Svårt att säga, bland högskoleutbildade har det blivit trendigt att börja arbeta med något enklare eller något mer hantverksmässigt, medans unga väljer bort yrkesutbildningar. Unga har inte samma "arbetsdisciplin" att arbeta för att nå sina drömmar, drömmar som ofta är diffusa, säger Justina.

“

Unga har inte samma "arbetsdisciplin" att arbeta för att nå sina drömmar, drömmar som ofta är diffusa.

Goda exempel beredde väg till konferens i Riga

Euroguidance konferens i Riga 2-3 december 2025

TEXT: NINA AHLROOS, EUROGUIDANCE SWEDEN, UHR

Den 2–3 december 2025 arrangerade Euroguidance-nätverket en internationell vägledarkonferens i Riga med fokus på kompetensförsörjning och hållbarhet. – Sustaining Guidance within the Union of Skills. Inför konferensen lanserade Euroguidance Sweden på Universitets- och högskolerådet (UHR) en satsning som gav svenska vägledare möjlighet att få sitt deltagande bekostat – i utbyte mot att de delade med sig av goda exempel från sin yrkespraktik. Satsningen riktade sig till yrkesverksamma vägledare som ville utveckla sin kompetens genom internationellt erfarenhetsutbyte. Man kunde ansöka genom att beskriva sitt arbete med ivägledning – det vill säga stöd till individer före, under eller efter en utlandsvistelse – eller genom att dela ett inspirerande vägledningsexempel från den egna verksamheten.

UHR fick in totalt 12 intressanta bidrag, vilket gjorde valet svårt. De som till slut blev utvalda och fick resa, boende och konferensavgift betalda var Lotta Smideborn,

verksamhetsutvecklare för syv på Barn- och ungdomsförvaltningen i Karlstad, Solvår Wium, internationell koordinator på Malmö universitet samt Sandra Marielle Hansson-Cehic, syv på grundskola i Osby.

Deras goda exempel kommer nu att bli del av Euroguidance nätverkets databas med ”good practices” från hela Europa. Där presenteras alltifrån vägledningsmetoder och -tekniker till exempel på effektiva vägledningsinsatser riktade till vissa målgrupper: <https://euroguidance.eu/guidance-systems-and-practice/good-practices>.

Genom satsningen ville Euroguidance Sweden stärka den internationella dimensionen inom svensk vägledning och bidra till kunskapsutbyte på vägledningsområdet i Europa. Om du har något exempel som du vill synliggöra i Euroguidance databas är du välkommen att höra av dig till: euroidance.sweden@uhr.se.

Vad tar vi med oss?

Konferensen i Riga visade tydligt att studie- och karriärvägledning ses som ett strategiskt verktyg på europeisk nivå samt att livslång vägledning är mer än ett stöd vid enskilda val. Den är ett kraftfullt verktyg för att hjälpa människor att navigera i en värld präglad av AI, klimatutmaningar och globalisering och en nyckel i arbetet med livslångt lärande, grön omställning och social inkludering.

BTH satsar på gemenskap och hållbara studier

Blekinge Tekniska Högskola vill stärka studenternas välmående och motverka ensamhet. Genom fika, aktivitetsdagar och nya studiestrategier får studenter verktyg för både social gemenskap och långsiktigt lärande.

Att börja studera kan vara en omvälvande tid. För många innebär det inte bara nya kunskaper och möjligheter, utan ibland också känslor av ensamhet och stress. För att möta dessa utmaningar satsar Blekinge Tekniska Högskola, BTH, på aktiviteter som stärker både hälsan och studieresultatet.

– Studentfikor har blivit en uppskattad mötesplats. Här får man en paus i studierna och möjlighet att träffa personal från våra stödjande funktioner på ett avslappnat sätt. Det gör det lättare för studenter att ta kontakt och ställa frågor. Vi erbjuder också meditationstillfällen som ger verktyg för återhämtning, säger Sven-Erik Arpåker, kurator på BTH.

Fikorna återkommer regelbundet under hela läsåret och lockar både nationella och internationella studenter. Samarbetet med studentkåren är centralt och aktiviteter som Föreningsdagen visar på fördelarna med en aktiv fritid. Tillsammans skapas en miljö där studenter kan hitta nya vänner, nätverk och balans vid sidan av studierna.

Nya strategier för hållbara studier

Hösten 2023 startade BTH pilotprojektet Hållbara studiestrategier under ledning av universitetsadjunkt Malin Bernelf. Syftet var att ge studenter verktyg för effektivt lärande, koncentration och återhämtning – färdigheter som ofta avgör hur väl man lyckas med sina studier.

– Fokus ligger på att tidigt skapa förståelse för vikten av att må bra under studietiden. Många studenter tror att långvarig stress hör till. Vi vill visa att det inte behöver vara så och ge verktyg som stärker tilltron till den egna förmågan, berättar Malin Bernelf.

Pilotprojektet möttes av mycket positiv respons. Studenter beskriver att de fått bättre koncentrationsförmåga och

blivit tryggare i sina studieval. Lärare har i sin tur sett en tydlig skillnad i form av ökat engagemang och mer aktiva diskussioner i undervisningen.

– Alla studenter borde erbjudas detta. Responsen visar att vi är på rätt väg, säger Malin.

Jag kan studera effektivt och samtidigt må bra under studietiden.

En satsning för framtiden

Efter framgångarna i pilotprojektet har BTH beslutat att skala upp satsningen. Ambitionen är att hållbara studier ska bli en naturlig del av utbildningen, oavsett program.

På sikt ska varje student som börjar vid BTH få tillgång till dessa verktyg.

– Att vara med i projektet har varit väldigt värdefullt. Jag har lärt mig hur jag kan studera effektivt och samtidigt må bra under studietiden, säger Agnes, student på civilingenjörsprogrammet i marin teknik.

Målet är en studiemiljö som stärker både gemenskap och hälsa – och ger studenterna kunskaper de har nytta av långt ut i arbetslivet.

Läs mer på bth.se

Malin Bernelf, universitetsadjunkt och ledare av projektet Hållbara studiestrategier.

Nyfiken på

Christine Hedin, Utbildningsledare på Yrkes-
högskolan Mitt i Sundsvall

TEXT: AGNETA SÖDERLUND FOTO: PRIVAT

En snöig och blåsig januaridag gör jag en intervju med Christine Hedin, Utbildningsledare på Yrkes-
högskolan Mitt i Sundsvall. Våra vägar har korsats många gånger genom åren. Mitt första möte med Kicki som hon kallas till vardags var i samsällskapet, sen när hon arbetade i restaurangbranschen och därefter när Kicki gick studie- och yrkesvägledarutbildningen. Hon har sen arbetat i flera år som studie- och yrkesvägledare inom olika skolformer, senast inom vuxenutbildningen. Att det blev studie- och yrkesvägledarutbildningen är kanske ingen överraskning då hon hade en mor som arbetade inom arbetsförmedlingen som arbetsvägledare. Det blev en hel del vardagsprat om utbildning och arbete i hemmet så syvutbildningen låg nära till hands. För fyra år sedan växlades spår och nu arbetar Kicki alltså som utbildningsledare. Men vad innebär det egentligen?

Kan du beskriva ditt uppdrag?

Man kan beskriva det som att du är en biträdande rektor för din utbildning. Du har en budget att förhålla dig till och du ansvarar för att upphandla relevanta föreläsare till de olika kurserna. Du har redovisningsskyldigheter mot huvudmannen och mot Yrkes- och högskolemyndigheten. Du redovisar mot CSN och det är du som sätter betygen.

Du ska ha ett nära samarbete med Arbetslivet och du har till ditt förfogande en Ledningsgrupp som består av representanter från näringslivet, studeranderepresentanter samt representanter för huvudmannen.

Utöver det så har du ansvaret för de studerande. Du är mentor och allt annat som hör till. Du stöttar, puschar och du ser till att de

Jennie Sjögren

andas när paniken är nära. Du är ansvarig för att alla dina studerande kommer ut på LIA (Lärande i Arbete), och eftersom utbildningen är riksrekryterande så behöver du jobba med kontakter i hela Sverige. Just nu har jag studerande från Kalix-Nyborg till Malmö. Det kan också vara så att utöver det här så håller man även vissa av kurserna själv.

Hur ser en helt vanlig arbetsdag ut? Gen och införandet av er AI-assistent?

Ja, man kan väl säga så här: Det du hade planerat för dagen kommer du antagligen inte att ha gjort när dagen är slut.

Jag har en utbildning som är på distans med platsträffar. Under inne-veckorna är det hektiskt med både föreläsare och studerande på plats. Jag försöker även få till ett studiebesök till varje kurs som är relevant. Där gäller det att få till logistiken då de flesta studerande som kommer inte har bil.

Det är väldigt mycket administration. Alla redovisningar till YH Myndigheten och huvudmannen och utvärderingar efter varje kurs som ska redovisas i t ex Ledningsgruppen. Sedan är det intyg till CSN, AF, Arbetsgivare, Förskolor och till olika ställen som erbjuder stipendier. Du bygger även utbildningen i den angivna lärplattformen där den mesta kontakten sker med studerande och föreläsare.

Vad tycker du är den stora fördelen med ditt jobb? Och finns det något som du upplever som mindre bra?

Det är ett otroligt fritt jobb där det är upp till dig hur bra det går. Du behöver hela tiden vara på tårna och snappa upp det som händer i ”din” bransch och utifrån det utveckla och förbättra din utbildning. Du behöver vara en problemlösare ”de lux”. Du behöver också vara bra på att nätverka.

Det som kan vara mindre bra är väl som i alla jobb att det under vissa perioder är mer hektiskt än andra och då är det bara att köra på, för att sedan ta hand om det du fått lagt på sidan.

Har du nytta av din grundutbildning dvs studie- och yrkesvägledarutbildningen i ditt nuvarande jobb? Något specifikt som du vill lyfta fram?

Absolut!! Kunskaper i det svenska skolsystemet och behörighetsgranskning är saker som jag använder varje dag. Vägledningssamtalen är också något jag använder ofta. Både att boosta motivation och självförtroende men också ha samtal med studerande som svajar i sitt beslut om just den här utbildningen. Ibland kan man hitta rätt spår igen men ibland kan den studerande komma fram till att hen behöver göra något annat eller välja ett annat spår.

Beskriv utbildningen du har ansvaret för och vad den leder till?

Jag är ansvarig för utbildningen Arbetsmiljöingenjör. Det är en utbildning som är 2 år på distans med platsträffar. Vi träffas 10 gånger under dessa 2 år.

Alla som någon gång har arbetat har kommit i kontakt med arbetsmiljö vare sig de tänkt på det eller inte. Att arbeta som arbetsmiljöingenjör handlar om att skapa hälsosamma arbetsplatser genom att kartlägga risker och föreslå förbättringar för arbetsmiljön. Målet är att skapa en bra arbetsmiljö och minska riskerna för skador, besvär eller sjukfrånvaro som beror på arbetsmiljön samt verka förebyggande.

Arbetet kan se olika ut beroende på om du kommer att jobba i en kommun, en fabrik, ett konsultföretag eller på en byggarbetsplats. Som arbetsmiljöingenjör arbetar du ofta nära både ledning och medarbetare vilket gör att du behöver kunna framföra ditt budskap så alla nivåer i en organisation förstår vikten av riskbedömningar, föreslagna förbättringar och följa de rutiner och handlingsplaner som finns för en säker arbetsmiljö.

Utbildningen till arbetsmiljöingenjör på Yrkehögskolan Mitt är en utbildning där du får kunskaper inom flera områden inom arbetsmiljö. Den öppnar dörrar till en viktig och ansvarsfull roll där du gör en direkt skillnad för människors hälsa och välbefinnande på arbetsplatsen. Genom att kombinera tekniska kunskaper som t ex mätningar av buller, vibrationer eller damm med ett stort engagemang för människors psykosociala mående kan du bidra till att bygga arbetsmiljöer som bidrar till både produktivitet och långsiktig hälsa.

Hur ser resultaten för din utbildning ut?

Av mina klasser som gått ut har jag ca 75 st som har tagit examen. En stor del av dess

hade redan fått ett jobb som Arbetsmiljöingenjör(eller någon av de andra relevanta titlarna) när deras utbildning slutade. Därefter ser jag ju på sociala medier att fler får anställning. LIA:n är en chans för den studerande att visa upp sig för en arbetsgivare. Många studerande får jobb på sin LIA-plats eller på andra företag som de kommit i kontakt med på LIA:n. Vi gör en uppföljning 6 månader efter avslutad utbildning som redovisas till YH Myndigheten gällande hur många som fått jobb inom branschen efter avslutad utbildning.

Något du vill skicka med till våra läsare? Eller annat du vill ta upp angående karriärval?

Yrkeshögskolan är en fantastisk utbildningsform för alla men vill man eller behöver man skola om sig så är det en ypperlig utbildningsform. Utbildningarna är oftast mellan 1 till 2 år och många omfattas av omställningsstudiestödet.

Många av utbildningarna är på distans, helt eller med platsträffar, vilket gör att du

kan studera utan att behöva flytta. Viktigt att komma ihåg är att behörigheterna kan variera från skola till skola även om utbildningen har samma namn. Du kan också söka på reell kompetens. Det betyder att du kan söka även om du inte har de formella betygen utan att du då istället behöver påvisa att du fått till dig kunskapen på annat sätt.

Den största fördelen med att läsa på YH är LIA:n (Lärande i Arbete). De flesta utbildningarna har runt 20 veckors LIA under en utbildning på 2 år. Där får du lära dig yrket på riktigt och få möjlighet att omsätta teorin till praktik, och naturligtvis knyta värdefulla kontakter.

En stor skillnad från annan utbildning är att du som utbildningsanordnare inte får starta en utbildning om det inte finns ett behov på arbetsmarknaden, vilket gör att många av de som går ut får jobb snabbt.

Vill du veta vilka arbeten som är up and coming så hittar du det enklast genom att gå in på yrkeshogskolan.se

GIH THE SWEDISH SCHOOL OF SPORT AND HEALTH SCIENCES

Är dina elever intresserade av idrott och fysisk aktivitet? Låter en utbildning inom hälsa som en spännande väg framåt?

Tipsa om öppet hus på GIH!
Onsdag den 18 mars 17.00–19.00

Mer information och föransökan finns på gih.se/oppethus

gih.se

Gymnastik- och idrottshögskolan vid Stockholms Stadion

Vägledning i Lettland

TEXT & FOTO: KARIN ASPLUND

Dace Briede-Zalite, är anställd på TET, största telekomföretaget i Lettland. Sedan 1 år tillbaka är hon ordförande i den lettiska vägledarföreningen och hon är också National Correspondent för IAEVG. Dessutom har hon också sedan ett 15-tal år tillbaka sitt eget företag där hon arbetar med vägledning som volontär, både mot skolor och i andra sammanhang som exempelvis med att erbjuda gratis vägledning på utbildningsmässor. Tidigare var hon den enda vägledaren i Lettland som arbetade som volontär på utbildningsmässor men nu deltar fler vägledare från den lettiska vägledarföreningen i att erbjuda gratis vägledning på mässorna. På kvällar arbetar Dace också som volontär med vägledning för unga vuxna och vuxna som avtjänar fängelsestraff eller på annat sätt har en svår livssituation, med särskilt fokus på unga som frivilligt från eller sitter i förvar på något sätt.

Vilka har tillgång till vägledning i Lettland?

I skolan kan det vara 1000 elever per vägledare. Det gör att en del kommer till utbildningsmässorna för att få extra vägledning eller för att få en 'second opinion'. Det finns vägledning inom arbetsförmedlingen men den är främst för arbetslösa. På lettiska vägledarföreningens webbsida har man listat vägledare som erbjuder vägledning, gratis eller mot betalning. Föreningen har cirka 150 medlemmar, inte bara vägledare utan även coacher, och på deras webbsida framgår kan man se priset för olika tjänster.

Vad skulle du säga är den största utmaningen att vara vägledare i Lettland idag?

Det är att möta behoven hos klienter och elever. Inte bara elever eller jobbsökande utan också de som vill byta karriärbana. En

av utmaningar är att nå fram till klienten, att mötas och bygga ett förtroende. För till exempel de klienter som avtjänar ett fängelsestraff kan det ta tid innan de är bekväma med att möta en vägledare och prata om framtiden. Det tar också tid att bygga upp förtroende med klienterna, en tid man inte alltid har på exempelvis en utbildningsmessa säger Dace.

